

COMPOSITORS GIRONINS

Volum XII

Àngel Pont i Montaner

Verges

1910 - 1995

Cobla Ciutat de Girona

Direcció - Esteve Molero

Tot i que Verges també es pot considerar una terra de músics, hi ha poques dades de la seva activitat musical durant el s. XIX i primera dècada del XX. No és el cas de localitats properes com Torroella de Montgrí o l'Escala ni d'algunes

una mica més allunyades, com Celrà, Bordils o la Bisbal d'Empordà. Només sabem que a finals del s. XIX existia una orquestra a Verges i que podria ser la Vergelitana, que tenia les famílies Saguer i Ferrer com a principals integrants i que va ser

l'única orquestra a Verges fins al 1929, quan es va fundar l'Emporitana.

Precisament, va ser un dels components de la Vergelitana, el contrabaixista Miquel Saguer Oliva Quel Xeto, el primer mestre del nostre protagonista. Àngel Pont va néixer a Verges el 2 de gener de 1910. Era fill del matrimoni format per Josep Pont Savalls, de Palafrugell, i Enriqueta Montaner Pibernat, de Verges –pares de set fills, dels quals van sobreviure quatre: Maria, Carles, Àngel i Emili–, que regentaven una fonda a la carretera que va a l'Estarlit.

L'Àngel va continuar els estudis musicals amb Joaquim Vallespi Pòlit, prestigiós compositor i component dels Montgrins, i de ben petit ja anava de Verges a Torroella de Montgrí a peu (7 km, aproximadament). Quan va tenir uns onze anys va estudiar tible amb Enric Barnosell

Saló, primer tible de La Principal de la Bisbal, el millor instrumentista de l'època i tot un mite d'aquest instrument. Llavors, perquè pogués desplaçar-se fins a la Bisbal d'Empordà, on residia el seu mestre, li van comprar una bicicleta.

Possiblement, cap a 1925 –pel novembre es va inscriure com a soci del sindicat de músics– va entrar a la cobla orquestra Moderna Roviras, de Bordils, que liderava Libori Rovira i on, probablement, va coincidir amb dos joves músics que, amb els anys, esdevindrien grans instrumentistes: el trompeta Pere Pruñonosa Trumfa i el fiscorn Josep Puig Moreno. Guanyava 10 rals al dia. Els testimonis familiars ens diuen que l'Àngela, una tieta seva, li volia pagar la carrera d'arquitecte o d'enginyer i per això va arribar a anar a Barcelona, tot i que, amb el suport de la seva mare, poc després va retornar a Verges. Ell volia ser músic.

El 1926, es va incorporar a la cobla orquestra La Lira, de Torroella de Montgrí, una formació amb més de 75 anys d'història, on va coincidir amb dos altres músics de Verges: el tible Joan Roviras, Joan de Verges, i el cornetí Joaquim Ferrer. Però, en acabar la temporada 1928-1929, aquesta formació i La Principal de l'Escala es van dissoldre i va néixer la cobla orquestra L'Emporitana, de Verges, amb components de les dues antigues formacions i de noves incorporacions. De músics vergelitans hi havia: Josep Ferrer Teixidor (representant), Manel Amer, Joan Sagner, Joan Roviras i Salvi Bach, a més de l'Àngel Pont que ocupava la plaça de primer tible.

L'Àngel tenia vocació de servei públic. Home honest, de consens, liberal, d'esquerres i laic, el 1933 era el secretari del Cercle Català Republicà adherit a Esquerra Republicana de Catalunya. L'any següent, va entrar al consistori de Verges

com a regidor. En acabar la sessió de presa de possessió del nou consistori, Pont va dir: «en nom de la minoria d'Esquerra Republicana, en qual nom parlo en aquest acte, agraeix les manifestacions de l'alcalde, i diu que ells cooperaran sempre amb la majoria quant es compleixin les lleis vigents i per la prosperitat del nostre poble».

Aquesta activitat política, però, li va comportar força problemes. Va ser detingut pels fets del 6 d'octubre de 1934 en la proclamació de l'Estat Català dins la República Federal Espanyola que havia fet el president Lluís Companys des del balcó de la Generalitat. A Verges, es va organitzar una manifestació d'adhesió, en què també hi havia l'Àngel. Cantaren Els segadors i van exigir la proclamació de l'Estat Català. Van cremar el retrat del president de la República Niceto Alcalá-Zamora i van ballar una sardana a l'entorn

de la foguera. L'alcalde Lluís Martí, l'Àngel Pont i un altre regidor van ser empresonats i jutjats per un tribunal militar. Els regidors van ser absolts del delictes de sedició i auxili a la rebel·lió.

Segurament, per allunyar-se de tots aquests enrenous, a l'inici de la temporada 1935-1936 va ingressar a la cobla orquestra L'As, d'Anglès, que dirigia Pere Masats, també un home d'esquerres. L'aixecament militar del 18 de juliol el sorprendria a la Festa Major de Rupià i va trigar uns dies a poder tornar a Verges. Restituït l'Ajuntament escollit el 1934, Pont va tornar a ser regidor i durant uns mesos va ser secretari de l'Ajuntament. Va estar al front de l'Ebre i, pel febrer de 1940, va tornar a ingressar a la presó de Girona per la denúncia de dos veïns. El van acusar d'haver participat en el saqueig d'una casa, però no van poder provar que participés en la crema de l'església ni en cap dels dos as-

sassinats que hi va haver a Verges. Simplement, era malvist a causa dels seus «antecedents políticos, separatista y de ideas antirreligiosas». Tot i així, va ser condemnat a dotze anys i mig de presó.

A la presó de Girona va formar part d'una orquestra de 22 músics formada per presos, entre els quals n'hi havia de tan coneguts com Salvi Bach i Emili Poch (de Verges), Martí Teixidor, Josep Alsina, Lluís Cairó o Llorenç Cotcho. El Patronato Central para la Redención de Pena por

el Trabajo (PCRPT) promovia les aportacions musicals, tant en l'àmbit interpretatiu com compositiu, amb una clara utilització de la música per assolir la redempció de les penes a través del sotmetiment ideològic, cultural i moral del pres. A més de tocar a l'orquestra, l'Àngel va signar, conjuntament amb el director de l'Escola Municipal de Música d'Olot, Felip Ribes Solé, la sardana Primavera (oficialment, Primavera española). Aquesta etapa negra s'acabaria a finals de 1942, quan li va ser concedida la llibertat provisional.

El 1944, Pont va poder continuar l'activitat musical a L'As d'Anglès. El 23 de juny de 1948 es va casar a Barcelona amb Maria Soler Riera, d'Anglès, filla d'una família benestant del poble. El 1949, va passar a la cobla orquestra Bolero que dirigia Manuel Saderra Puigferrer. En aquests anys va seguir escrivint sardanes, moltes d'elles dedicades a Anglès i els seus entorns: Anglès,

La font del canyo, Gentil Mariona (la seva esposa), algunes de les quals serien molt populars: Pensant en tu, Per què rius? o Petons a la lluna.

La Principal de la Bisbal va tenir dues baixes sensibles la temporada 1949-1950, les dels primers tible i tenor, Enric Barnosell i Ferran Rigau respectivament, que van ser suplerts a correuita per Francesc Felip i Joaquim Ribas. La següent, 1950-1951, aquestes places van ser cobertes per l'Àngel Pont i Ricard Viladesau. Aquí hi trobaria el trompeta Francesc Felip, Paco de Verges, i dos vells amics de la presó, Emili Poch i Martí Teixidor, tots sota la direcció de Conrad Saló. Sorprenentment, aquell any va anar a viure a Barcelona. L'estada de Pont a La Principal va durar 20 anys. Va formar una parella de fusta d'altíssim nivell amb Viladesau. A diferència d'aquest, Pont no era gens amant de les obligades. De fet, només en va deixar dues d'enregistrades, Oca

amb naps i Els dos promesos (de tible i tenora). Viladesau va adaptar Aquell rossinyol a la tenora, ja que l'Àngel no va tocar mai la versió original per a tible. Pont, Poch i Viladesau es van acomiadar de La Principal en un concert al Palau de la Música l'1 de febrer de 1970. El seu relleu seria un altre gran tible: Joan Parés. En els anys d'estada a la cobla bisbalenca, Pont només va

escriure vuit sardanes, de les quals destaquem Pinzellades d'or i Recordant el mestre. La ploma fàcil, la gran inspiració i la forta personalitat de Viladesau van fer que el de Verges no s'esmerçés més en la composició.

El 1970 va entrar a formar part de la cobla La Principal de Gràcia, on hi havia varis compo-

nents de la Cobla i Banda Municipal de Barcelona, i també a la Cobla Municipal Ciutat de Barcelona. A la Banda, no ho faria fins al 1978. Josep Vilà Figueras, flabiol, director i representant de La Principal del Llobregat, va voler donar un impuls nou a la seva cobla i va proposar a l'Àngel de passar-se a la formació de Cornellà de Llobregat. Així podria configurar un rengle del davant de molta vàlua: Josep Vilà (flabiol), Àngel Pont i Miquel Felip (tibles) i Josep Colomer i Jaume Vilà (tenores). Pont hi va ser des de finals de 1970 fins a l'inici de la temporada 1975-1976. Segons Vilà: «Tenia aquell so tant ple, tant "macu", semblava com si no fes res, tocava amb gust. No li demanessis tocar obligats. Per nosaltres va ser importantíssim. Era un primer tible excel·lent, una experiència, una manera de tocar, una entrega a la feina, no es cansava mai, "vinga nois, vinga nois..." mirant enrere. Era l'home perfecte per estimular i tirar la cobla

endavant, i aprenies amb ell per les maneres de tocar que tenia». Es va jubilar de la Cobla i Banda Municipal el 1980, on havia coincidit amb músics com Narcís Paulís, Francesc Elias, Josep Colomer, Aureli Vila o Jordi León.

El 1979, i durant tres o quatre anys, va ser professor de tible a la cobla Jovenívola de Sabadell. Allà va formar instrumentistes tan notables com Francesc Benítez, Josep Macià, Marcel Artiaga i Josep Valldaura. En aquells anys va escriure unes deu sardanes: A redós de la catedral, L'Elvira i en Ferran, Un rossinyol a les Rambles o Som i serem... del Barça, club del qual era un seguidor apassionat.

A mitjans dels anys 1980, va anar perdent progressivament la vista i es va retirar de la vida pública. La seva darrera aparició va ser a l'abril de 1994 amb motiu d'una fotografia de 40 com-

positors de sardanes promoguda per Núria Feliu a l'hotel Ars. Ja cec del tot, va protagonitzar una emotiva retrobada amb vells companys, especialment amb Viladesau. Va morir el 21 de juny de 1995 a Barcelona. Va donar el cos íntegrament a l'Hospital Clínic per a transplantaments i investigació i no va voler un enterrament religiós.

JAUME NONELL JUNCOSA

FOTOGRAFIES

Fotografia 1: Cobla Orquesta Emporitana. 1929 - Bloc de Josep Loredo i Moner

Fotografia 2: Cobla Orquesta l'As, d'Àngels. 1936 - Bloc de Josep Loredo i Moner

Fotografia 3: Cobla La Principal de Gràcia. 1970 - Bloc de Josep Loredo i Moner

Cobla Ciutat Girona

Flabiol i tamborí Óscar Sánchez **Tibles** David Plans i Felip Morales **Tenores** Josep Coll i Oriol Grèbol
Trompetes Joan Remacha i Joan Cozar **Trombó** Eduard Figaró **Fiscorns** Enric Estrada i Joaquim Burjachs
Contrabaix Eudald Sanllehi **Director** Esteve Molero

Enregistrament, Edició, Mesclat i Masterització a l'Estudi 44.1 d'Aiguaviva (Girona)
durant els mesos d'abril a juny de 2024.

Tècnic de so Toni París

Productor musical Josep-Maria Serracant

Disseny gràfic Sergi Perpinyà

Dipòsit legal Josep-Maria Serracant

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació de Girona

ÀNGEL PONT I MONTANER, (Verges 1910 - 1995)

per Esteve Molero | *Director de la Cobla Ciutat de Girona*

El compositor

íntegrament a l'Hospital Clínic per a transplantaments
i investigació i no va voler un enterrament religiós.